

El Solà d'Aladernet

Balsareny

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector oest del terme municipal
Emplaçament	Pista que surt de l'oest de Balsareny, prop de la Granja Rabaneda, en direcció sud i després oest. Al cap d'uns 2 km, havent deixat enrera la Punta del Pla de Calaf, camí oest uns 500 m. En un trencall prendre direcció sud, uns 300 m.
Alçada:	407

Coordenades:

Latitud:	41.85738
Longitud:	1.84865
UTM Est (X):	404435
UTM Nord (Y):	4634582

Classificació

Número de fitxa	08018 - 363
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Popular
Segle	XIV-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	En ruïnes. Importants esquerdes als murs perimetrals amenacen que s'acabi d'esfondrar.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Pla General d'Ordenació Urbana del Municipi de Balsareny (PGOU). Article 133 (protecció de masies). Núm. 23: el Solà de Ladernet.
Data aprovació:	dc., 27/11/1991 - 12:00
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08018A003000220000DT

Fitxes associades:

Sant Vicenç d'Aladernet

Autoria de la fitxa

Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la fitxa:

dv., 09/12/2022 - 13:49

Descripció

Masia de dimensions mitjanes, d'origen medieval, actualment en ruïnes. Es troba emplaçada en un petit replà del Serrat de la Senyera, sobre el torrent del Solà, el qual una mica més avall desemboca a la riera de Conangle. Uns 500 m a ponent trobem l'església de Sant Vicenç d'Aladernet. La masia consta d'un cos residencial de planta rectangular (amb planta baixa més un pis) que està envoltat d'un ampli tancat amb coberts per la banda est i nord. El carener de la teulada és paral·lel a la façana principal. Malgrat el seu estat ruïnós, la construcció ha conservat l'estructura d'un mas de tradició medieval pràcticament sense modificacions modernes.

Antigament la casa era més curta i, probablement al segle XVIII o al XIX, s'hi afegí un cos porxat que l'allarga per la cara davantera. Així doncs, la façana principal, encarada vers migdia, ara presenta l'accés mitjançant una mena de vestíbul cobert amb volta. Rere la volta, però, és perfectament visible l'antic portal adovellat, fet amb pedra de color vermellós. Sobre aquest cos davanter hi havia una mena de terrassa amb galeria, avui semiderruïda. Els paraments de la construcció antiga presenten un aparell de bona qualitat, fet amb petits carreus més o menys disposats en filades. A la façana posterior, en l'angle nordoest, es pot veure un altre portal dovellat, el qual ha quedat parcialment cobert rere un cos que s'hi va adossar amb posterioritat. Igual que el portal principal, és fet amb pedra vermellosa per tal de fer-lo ressaltar. En una de les façanes la casa tenia un balcó amb una finestra gòtica, avui desapareguda.

A l'interior sembla que la casa es distribuïa en tres crugies. La part central és coberta amb volta de pedra. Al costat de ponent hi havia el celler, on es conserva almenys un arc diafragmàtic apuntat, avui tapiat. En el cos davanter, a l'angle sudoest es conserva una tina la caixa de la qual devia donar al celler. S'hi accedia per una escala sota una volta lateral.

Història

En terme d'aquest mas hi ha l'església de Sant Vicenç d'Aladernet. El lloc d'Aladernet i l'església apareixen citats l'any 1035. El mas apareix esmentat al segle XIV. Com a Solà (1368), Solà del Adernet (1384) i Solà (1384). En canvi, no apareix als fogatges de 1497 i 1515, però sí en el fogatge de 1553 (Carreté, 2010: 136).

La construcció que s'ha conservat és un bon exemple d'un mas de tradició medieval, probablement ampliat als segles XVI-XVII i amb una última ampliació a la part davantera que es podria datar al segle XVIII o, probablement, ja al XIX. No sembla que amb posterioritat s'hi fessin gaires més modificacions.

A la dècada de 1920 i 1930 hi habitava la família Santasusagna. En els anys de la Guerra Civil els adults de la família van emmalaltir de tifus i una monja, la germana Úrsula, es va fer càrrec de la mainada. Francesc Soler (1989: 53) recorda que l'àvia del Solà va ser l'última dona de Balsareny que vestia amb la indumentària tradicional catalana. Després, un tal Ginés i la seva família foren els últims que van habitar a la masia. La propietat l'havia adquirit un home de Granollers, i després la va comprar un home de Girona. Aquest la va espoliar emportant-se peces com ara una finestra gòtica del balcó (semblant a les del castell de Balsareny), les bótes del celler, una escala de pedra i altres elements constructius (Soler, 1989: 53).

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (1984). “Sant Vicenç d’Aladernet”, *Catalunya Romànica*, vol. XI “El Bages”, Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana, p. 111, 124-126.

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 136.

SOLER CASTELLA, Francesc (1989-91). “El Solà”, *Pàgines viscudes*. Cercle Cultural de Balsareny; Ajuntament de Balsareny, volum 3: p. 53-54.

